

Direcció Estratègica de Museus i Centres Patrimonials

6a Edició

Codi: 211033

Tipologia: Diploma de postgrau

Crèdits: 30.00

Idioma: Català

Data d'inici: 04/10/2021

Data darrera sessió presencial: 08/06/2022

Data de finalització: 20/07/2022

Horari: Dilluns i dimecres de 16.15 a 18.30 h (per videoconferència amb la plataforma ZOOM) Última sessió en línia: 8 de juny de 2022. Treball final de postgrau: del 4 d'octubre de 2021 al 20 de juliol de 2022. Les classes teòriques i pràctiques i les tutories del postgrau seran presencials en línia.

Lloc de realització: En línia, per videoconferències amb la plataforma ZOOM.

Places: 25

Preus i descomptes

Preu: 1.550 €

10% de descompte per persones aturades en el moment de la matrícula.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

10% de descompte per alumnes i exalumnes de la UdG.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

10% de descompte per alumnes i exalumnes de màsters, postgraus i diplomes d'especialització de la Fundació UdGIF.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

10% de descompte per personal UdG (PDI i PAS) i Fundació UDGIF.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

5% de descompte per persones amb discapacitat reconeguda igual o superior a 33 %.

1.472,50€ (350 € Preinscripció + 1.122,50 € Matricula)

10% de descompte per persones amb discapacitat reconeguda igual o superior a 65 %.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

5% de descompte per membres de famílies nombroses o monoparentals.

1.472,50€ (350 € Preinscripció + 1.122,50 € Matricula)

10% de descompte per matrícula de 2 treballadors de la mateixa empresa o organització (la factura anirà a càrrec de l'empresa).

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

15% de descompte per matrícula de 3 o més treballadors de la mateixa empresa o organització (la factura anirà a càrrec de l'empresa).

1.317,50€ (350 € Preinscripció + 967,50 € Matricula)

10% de descompte per matrícula de treballadors d'empreses que hagin realitzat formació a mida amb la Fundació UdGIF.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

10% de descompte per personal UdG (PDI i PAS) i Fundació UDGIF.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

10% de descompte per membres de l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya (APGCC).

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

10% de descompte per membres de l'Associació de Museòlegs de Catalunya.

1.395€ (350 € Preinscripció + 1.045 € Matricula)

Raons per fer el curs

Raons per fer el curs

Adquirir una formació específica per a la direcció i gestió de museus i equipaments de patrimoni cultural

Millorar les expectatives professionals i de flux cap a altres llocs de treball

Incorporar la perspectiva estratègica en la planificació i gestió del museu

Adquirir noves eines per a la millora dels processos de disseny i gestió dels diferents tipus de projectes

Presentació

Presentació

El Postgrau en Direcció estratègica de Museus i Centres Patrimonials és una iniciativa promoguda per [l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural](#). L'ICRPC ha esdevingut un agent destacat en el disseny de l'oferta docent de postgrau de la Universitat de Girona perquè ha participat decisivament en el disseny del Màster de Patrimoni (especialitats en Patrimoni Cultural i Natural) de la UdG i el coordina. Aquesta experiència li garanteix una visió privilegiada sobre les necessitats formatives dels professionals que treballen en el

Patrimoni –o aspiren a fer-ho. L'ICRPC està obert a coordinar, animar o col·laborar amb totes les iniciatives del seu àmbit que tinguin lloc a Catalunya. Tot i el seu vincle com a institut de recerca adscrit a la Universitat de Girona i la seva seu gironina, vol esdevenir un centre de recerca de referència al nostre país. És per aquesta raó que gràcies a la relació amb la Xarxa de Museus de les Terres de Lleida i Aran es va advertir l'oportunitat de promoure l'actual Postgrau per atendre la demanda d'una formació específica per a professionals dels museus. El Postgrau es va començar a impartir el curs 2016-17 a Lleida (Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal), la segona edició del mateix es va fer a Girona (Facultat de Lletres), per tal d'atendre la demanda de professionals en una seu més propera als seus llocs de treball i residència. Per aquesta raó, la 3a i 4a edició s'han fet a Barcelona.

El Postgrau en Direcció estratègica de Museus i Centres Patrimonials és un curs de formació especialitzada adreçat en primera instància a professionals que dirigeixen i gestionen museus i equipaments de patrimoni cultural. El pla d'estudis no inclou els temes més característics i comuns dels màsters de patrimoni i museografia –que en la majoria dels casos aquests professionals ja han cursat–, sinó aquelles altres qüestions més específiques pròpies de la direcció i gestió dels museus.

La proposta d'aquest títol propi de postgrau té el seu origen en la demanda expressada pels professionals, directors de museus i centres patrimonials de les comarques de Lleida (de la Xarxa de Museus de les Terres de Lleida i Aran), de formació especialitzada en aspectes que formen part de la seva feina quotidiana i que no estan inclosos, o ho estan de manera molt general i marginal, en els postgraus i màsters específics sobre museografia. El Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya ha estat interessat en la posada en marxa d'aquesta titulació pel que suposa en la millora de la formació dels professionals dels museus. L'Associació de Museòlegs de Catalunya recolza igualment la proposta, així com l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona.

Es tracta, per tant, d'una formació no adreçada a graduats, sinó a professionals vinculats amb equipaments culturals o titulats superiors amb formació de postgrau, que volen ampliar la seva formació en aspectes específics de direcció i gestió de museus i centres

patrimonials. En aquest sentit, el postgrau contribueix a millorar les expectatives professionals de persones ja integrades en el món del patrimoni i dels museus, o encara no.

El postgrau forma en aquells àmbits propis de la direcció i gestió de museus i que abasten camps tan diversos com la legislació, la gestió econòmica i de recursos humans, la planificació estratègica, la comunicació i la projecció, el turisme, estudis de públics, les noves tecnologies o l'educació. No es tractaran des d'un punt de vista d'iniciació, perquè aquesta no és la demanda, sinó que estan enfocats en la majoria dels casos des de la perspectiva estratègica. Per tant, el Postgrau no s'ha de confondre amb una titulació de postgrau de museografia o de patrimoni.

Objectius

- Proporcionar un tipus de formació específica per a la direcció i gestió de museus i equipaments patrimonials, adreçada a professionals que ja han cursat màsters de museografia, patrimoni o gestió cultural.
- Omplir un buit en els estudis de formació contínua, amb continguts que no es tracten, o que es tracten sense l'aprofundiment necessari, en els màsters de museografia, patrimoni cultural o gestió cultural.

Sortides professionals

Des del punt de vista de les sortides professionals, el postgrau proporcionarà una formació específica que ha de permetre, en primer lloc, millorar les expectatives professionals de promoció, incrementar el flux a altres llocs de treball, concretament de direcció i gestió, vinculats al patrimoni cultural i el turisme cultural. I en segon lloc, proporcionar una qualificació específica i addicional per a l'accés a llocs de treball vinculats als museus, el patrimoni cultural, la gestió cultural i el turisme cultural.

A qui s' adreça

- A professionals que dirigeixen i gestionen museus i equipaments de patrimoni cultural.
- A professionals que treballen en museus i equipaments de patrimoni cultural.
- A persones interessades, amb formació de màster en patrimoni, museografia o gestió cultural.

Requisits d'admissió

- Titulació de postgrau en patrimoni, museografia o gestió cultural (màsters oficials, màsters propis, postgraus propis).
- En cas de no tenir titulació de postgrau en museografia, patrimoni o gestió cultural, es demanarà una experiència professional en el camp dels museus i centres patrimonials d'un mínim de 2 anys (caldrà adjuntar el currículum vitae en el formulari d'inscripció).

NOTA: qui no disposi de títol universitari previ, tindrà dret a rebre, amb les mateixes condicions, un certificat d'assistència lliurat per la Fundació UdG: Innovació i Formació.

Informació relacionada

Veure informació d'entitats col·laboradores:

[Institut Català de Patrimoni Cultural](#)

[Associació de Museòlegs de Catalunya](#)

[Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya \(APGCC\)](#)

Pla d'estudis

Mòdul I. La planificació estratègica en el museu

La planificació estratègica d'un museu

- Pere Mir: Introducció a la planificació estratègica.

- Margarida Loran: 1. Per què la planificació estratègica als museus? 2. Com fer un procés de planificació estratègica efectiu? 3. El treball analític i la identificació de temes crítics. 4. L'avaluació externa. 5. L'anàlisi de l'entorn. 6. L'anàlisi interna. 7. Com formulem la missió. 8. La funció social del museu. 9. Mesurar impacte(s) del museu.
- Olga López: El procés d'elaboració i de redacció d'un pla estratègic per a un museu o equipament patrimonial, a partir de l'experiència i l'anàlisi de les metodologies.
- Jaume Colomer: La planificació estratègica d'un museu a partir de l'anàlisi de l'entorn.

Disseny i gestió de projectes (José Antonio Olañeta)

- Disseny de projectes relacionats amb el museu: Conèixer les fases d'un projecte i els seus factors crítics d'èxit. Les metodologies més habituals per dissenyar, planificar i gestionar projectes. La forma de dissenyar projectes en l'àmbit de la gestió dels museus.
- Eines de seguiment i avaluació.

Mòdul II. Els públics del museu

Anàlisi i gestió de públics

- Antoni Laporte: 1. El mercat dels museus: visitants i no visitants. 2. Planificar la relació amb els públics. 3. La decisió del consumidor. 4. Estratègies de públics: de la fidelització al desenvolupament de públics. 5. Necessitats d'informació en relació amb els públics. 6. Estudis de públic: freqüentació; dels llibres de visita als iPads; enquestes
- Joaquina Bobes: 1. Segmentació de públics. 2. Museus i projectes participatius
- Sònia López: Els públics "virtuals": anàlisi i gestió de la web del museu

L'educació al museu, programació estratègica

- Núria Serrat: Educació i museus, continuem replantejant

Mòdul III. El marc jurídic i la gestió de recursos en el museu

Models i normatives de gestió administrativa dels museus (José Miguel Martínez-Alonso)

- Concepte de servei públic i formes de gestió. Gestió contractual.
- Formes de gestió directa dels serveis públics. Concepte i anàlisi juridicoformal de les personificacions instrumentals locals (organismes autònoms, entitats públiques empresarials, societats mercantils, mancomunitats i consorcis).
- Anàlisi sectorial: legislació cultural i sobre museus, formes de gestió i altres aspectes jurídics sobre l'administració i la direcció dels museus.

La gestió del pressupost (Glòria Rigau - Berta Gratacós)

- Glòria Rigau. 1. Introducció: conceptes, el cicle pressupostari.? 2. L'elaboració del pressupost?. 3. L'execució del pressupost. 4. La liquidació del pressupost
- Berta Gratacós. La contractació

La gestió dels recursos (Josep M. Carreté)

- Tipologies de direcció en museus i centres culturals: la direcció, la sotsdirecció-gerència, la gerència.
- Com aplicar aquests esquemes a la realitat dels museus locals.
- Què i com externalitzar.

Mòdul IV. Projecte, comunicació i promoció del museu

Estratègies de comunicació (Jose Miguel Alonso)

- Enfocar: 1. Tres fases en l'elaboració de l'estratègia de comunicació. 2. Objectius de la comunicació. 3. Posicionament. 4.

Investigació

- Idear: 5. Fonts de singularització. 6. *Insight*. 7. Conceptualització. 8. Vinculació.
- Valorar i executar: 9. Les emocions. 10. Plataforma de comunicació i recursos creatius. 11. Valoració d'alternatives. 12. Pautas de difusió

Museus, turisme i interrelació amb el territori

- José Antonio Donaire: Estratègies turístiques del museu

Les noves tecnologies (Imanol Muñoz)

- Tècniques d'adquisició 3D. Digitalització i reconstrucció
- Computació visual. Dades, informació i coneixement. *Data mining / Big data / Data science. Internet of things – IoT*
- Tendències i possibilitats en l'ús de 3D en el patrimoni cultural i els museus

Els museus del segle XXI: nous discursos, noves museografies, nous públics, noves funcions. (Xavier Roigé)

Mòdul V. Treball final

El treball final de postgrau permet aplicar a un cas concret allò que s'ha treballat en les diferents matèries. En la seva elaboració, que va dels mesos de gener a juliol, l'estudiant compta amb la tutoria i el seguiment d'un membre del professorat. El treball pot basar-se en un cas del mateix museu on es desenvolupa l'activitat professional. Alguns temes que són susceptibles de ser abordats són, per exemple: plans estratègics, plans directors, plans de comunicació, disseny i planificació d'un projecte (museogràfic, etc.), projectes educatius, projectes de relació del museu amb el territori, estudi de públics, exploració de noves formes de gestió del patrimoni, etc.

Titulació

Diploma de Postgrau en Direcció Estratègica de Museus i Centres Patrimonials per la Universitat de Girona*

*No inclou la taxa d'expedició del títol de la UdG.

NOTA: qui no disposi de títol universitari previ, tindrà dret a rebre, amb les mateixes condicions, un certificat d'assistència lliurat per la Fundació UdG: Innovació i Formació.

Metodologia

El Postgrau s'impartirà en línia, per videoconferències amb la plataforma zoom, i es combinaran diferents metodologies docents. Les sessions programades consistiran en lliçons magistrals alternades amb debats i pràctiques d'aula. D'altra banda i paral·lelament els estudiants hauran de preparar treballs pràctics específics.

Al llarg del curs, l'estudiant haurà d'anar realitzant un treball final de postgrau, amb l'ajut d'un tutor o tutora d'entre els professors del postgrau. Les tutories també es podran fer en línia. L'objectiu del treball, que s'haurà de presentar al mes de juliol, és que sigui una primera aplicació pràctica dels continguts del postgrau. El tema del treball pot estar relacionat amb qüestions de l'activitat professional que s'estigui desenvolupant.

Sistema d'avaluació

L'avaluació de les assignatures i els mòduls es farà a través de proves pràctiques, resolució de casos i presentació d'exercicis.

A més a més, els estudiants hauran de fer obligatòriament un treball de final de postgrau, que és un dels mòduls del postgrau.

Assistència obligatòria al 80% de les sessions en línia.

Finançament

Finançament bancari

Els estudiants matriculats poden finançar el pagament de la matrícula en quotes.

La Fundació ha establert convenis amb condicions preferents pels seus alumnes amb les següents entitats:

- [Sabadell Consumer](#)
- [CaixaBank](#)
- [Banc Santander](#)

Quadre docent

Direcció

Joaquim Nadal Farreras

Catedràtic emèrit d'Història Contemporània de la Universitat de Girona i director de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC). Coordina i és investigador principal del Grup de Recerca en Patrimoni Cultural de Catalunya, grup de recerca preconsolidat (GRPRE), reconegut per la Generalitat de Catalunya. Com a director de l'ICRPC ha creat l'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural per encàrrec de la Generalitat de Catalunya.

Ha estat professor de la University of Liverpool (1970-1972) i de la Universitat Autònoma de Barcelona (1972-1992). Ha estat alcalde de Girona (1979-2002), conseller de la Generalitat (2003-2010), diputat al Parlament de Catalunya (1984-2012) i president de la Federació de Municipis de Catalunya (1981-1995).

Ha realitzat estudis sobre la història de Catalunya, la història econòmica de Catalunya i Espanya i la història de la ciutat de Girona. Les seves línies actuals de recerca se centren en el patrimoni cultural i històric, la gestió del patrimoni, l'art en situacions de conflicte i el patrimoni de les ciutats portuàries.

En aquests àmbits les seves darreres publicacions són: Patrimoni i Guerra. Girona 1936-1940, amb Gemma Domènech i Casadevall (Ajuntament de Girona, 2015); Joan Subias Galter (1897-1984), Dues vides i una guerra (Institut d'Estudis Catalans, 2016); Rafael Masó arqueòleg, amb Rosa Maria Gil i Tort (Ajuntament de Girona, 2017), i República i guerra civil a Girona. Estudis i documents (Girona, ICRPC, 2018).

Joaquim Nadal i Farreras (ed.): La ciudad y el mar. Estudios sobre una relación sólida en un medio líquido (Girona, ICRPC, 2017).

Montserrat Duch i Joaquim Nadal (eds.): Els ateneus a Catalunya: sociabilitat i catalanisme popular (Girona, ICRPC, 2018).

Ha publicat diversos llibres autobiogràfics: Fent tentines per la vida (Ara llibres, 2013), Testimoni de càrrec. Vint anys al servei de Catalunya (1993-2012) (Proa, 2014) i Històries d'alcalde (Girona, 1979-2002) (Ed. Gavarres, 2019).

Ha publicat un llibre d'anàlisi i reflexió sobre la situació política actual a Catalunya: Catalunya, mirall trencat (Pòrtic, 2018).

Biografia completa i c .v. del professor Joaquim Nadal: <https://www.joaquimnadal.cat/ruta-politica/>

Coordinació

Immaculada Lorés Otzet

Catedràtica d'Història d'Art Medieval a la Universitat de Lleida. Membre de l'Institut d'Estudis Catalans i membre col·laborador de l'Institut de Recerca en Cultures Medievales (IRCVM) de la Universitat de Barcelona.

Ha coordinat el Màster en Patrimoni Cultural i Desenvolupament Local (UdL).

Ha treballat diferents aspectes de l'art romànic i, de manera particular, l'arquitectura i l'escultura. Destaquen els estudis sobre edificis del segle xi, com els de Sant Climent de Taüll, Sant Pere de Rodes, Sant Andreu de Sureda, la catedral de Barcelona o el monestir de Ripoll; els d'escultura del segle xii, especialment els claustres romànics.

L'interès pel romànic s'estén a la manera com el món contemporani l'ha conegut, valorat i conservat, especialment en els casos de la

pintura mural romànica catalana i la restauració de monuments (Ripoll, Rodes, Seu Vella).

Treballa també sobre els museus, concretament sobre com s'han format les col·leccions medievals, com s'han presentat al llarg del segle xx i com s'han museïtzat els monuments.

Ha col·laborat amb diversos museus i centres patrimonials, ha comissariat exposicions i ha participat en projectes museològics com els del Museu del Monestir de Sant Cugat i el Museu Diocesà i Comarcal de Solsona.

És autora o coautora dels llibres:

- *El claustre romànic de Sant Pere de Rodes: de la descoberta a les restes conservades. Hipòtesi sobre la seva configuració escultòrica*. Espai/Temps, 22, Lleida, UdL, 1994.
- *La descoberta de la pintura mural romànica catalana. La col·lecció de reproduccions del MNAC* (amb M. Guardia i J. Camps). Barcelona, MNAC, 1993.
- *El monestir de Sant Pere de Rodes*. Barcelona, 2002. Memoria Artium, 1.
- *La Seu Vella i el turó* (amb X. Payà, I. Gil i A. Lorient). Lleida, Pagès Editors, 2007.
- *El Pirineu romànic vist per Josep Gudiol i Emili Gandia* (amb M. Guardia). Tremp, Garsineu ed., 2013.
- *Sant Climent de Taüll a la Vall de Boí* (amb M. Guardia) (en premsa).

Vegeu el c. v. de la professora Immaculada Lorés: <http://www.hahs.udl.cat/ha/ilores.htm>

Professorat

José Miguel Alonso

Soci consultor a Focus Estrategias de Comunicación (des de 2001). Llicenciat en Ciències de la Comunicació, especialitat Publicitat (UAB) i PDG-Direcció General per IESE Business School, Universitat de Navarra (1995-1997). Conseller delegat a Alta Definición &WO (1989-2000). Direcció general (1988-1989) i director de Màrqueting (1982-1987) a RCP Saatchi&Saatchi. Director de Màrqueting a Qwest (1979-1982).

[Veure CV del professor José Miguel Alonso \(http://www.focusestrategias.com/jose-miguel-alonso/\)](http://www.focusestrategias.com/jose-miguel-alonso/)

Joaquina Bobes

Llicenciada en Història, especialitat Prehistòria i Arqueologia, per la Universidad de Oviedo. Màster en Gestió Cultural per la Universitat de Barcelona. Executive MBA, EADA Business School.

Sòcia gerent d'ARTImetria (<http://www.artimetria.com/ca/inici>).

Consultoria amb 21 anys d'experiència especialment en el camp del patrimoni cultural. Projectes:

- Elaboració de plans estratègics, plans directors, plans museològics, plans de màrqueting, plans de viabilitat.
- Indicadors per a l'avaluació.
- Estudis de visitants.

ARTImetria assessora l'Obra Social "la Caixa" (OSLC) en l'avaluació de visitants dels centres CaixaForum d'Espanya, i ha redactat el Pla d'Avaluació de Públics de l'OSLC. Últimament ARTImetria ha elaborat el Pla d'Ordenació dels Museus de Girona i el Pla de Museus de Sabadell.

Des de 2009, és professora associada del Màster en Gestió Cultural de la Universitat Internacional de Catalunya, i coordina el mòdul de Màrqueting Cultural. Des de 2011, és professora associada del Departament de Màrqueting, Operacions i Supply a EADA Business School, dins dels programes Postgrau de Product Manager i Màster de Direcció de Màrqueting i Vendes. També imparteix classes al Màster de Gestió del Patrimoni Cultural i Museologia de la Universitat de Barcelona.

Autora del *Manual de tiendas de museos* (editorial TREA), juntament amb Antoni Laporte.

Josep M. Carreté Nadal

Gerent del MACBA des del setembre de 2016. Anteriorment havia estat sotsdirector gerent del MNAC (2012-2016), director general de la Fundació Pau Casals (2009-2012), director general de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya (2006-2009), director de Serveis de l'Àrea de Serveis Personals de l'Ajuntament de Gavà

(2003-2006), director gerent de l'Institut Municipal de Gestió del Patrimoni Cultural i Natural de Gavà (2001-2003), director de projectes de l'empresa IKONOS (grup KONIC) (2000-2001), director del Museu d'Arqueologia de Catalunya (1999-2000), director del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (1997-1999).

És autor de nombrosos estudis sobre l'arqueologia romana a Catalunya i les mines prehistòriques de Gavà.

Assessora diverses institucions públiques culturals del país en l'àmbit del patrimoni cultural i museus.

Ha impartit nombroses conferències i és autor de diverses publicacions sobre temes relacionats amb el patrimoni, els museus i la seva gestió.

Actualment, imparteix docència sobre la gestió del patrimoni cultural i museus en diferents universitats catalanes.

Vegeu el c. v. del professor Josep Maria Carreté Nadal: http://www.macba.cat/uploads/transparencia/a.4.2-CV%20JMC_CAT.pdf

---

Jaume Colomer

Consultor en gestió de sistemes culturals. Des de 2013 és director de BISSAP i ha dirigit més d'un centenar d'estudis i projectes. De 1994 a 2018 va ser professor associat de la Universitat de Barcelona on va impartir, entre d'altres, l'assignatura Estudi de Públics i Polítiques de Programació en el Màster en Gestió Cultural. Actualment imparteix docència en diversos màsters i postgraus de la UB i col·labora amb altres universitats (UPF, UdG, UJI, USC, etc.). És secretari tècnic del Cercle de Cultura i assessor del Programa CaixaEscena de l'Obra Social "la Caixa". Ha estat comissari de Mercartes (2008-2016) i d'Escenium (2010). Ha coordinat la redacció del Plan General del Teatre (2007) i del Plan General de la Danza (2010). Ha estat gerent de l'empresa Tres per 3 S.A. (1999-2003), director de Serveis d'Educació, Cultura i Cooperació de l'Ajuntament de Sabadell (1996-1999) i responsable de diferents departaments a l'Ajuntament de Barcelona (1980-1996). Els darrers títols publicats són: *Formación y gestión de públicos escénicos en una sociedad tecnológica* (Fundación Autor, 2013), *Guía legal y financiera de las artes escénicas en España* (Instituto Autor, 2012), *Màrqueting de les arts escèniques. Creació i desenvolupament de públics* (Quaderns Gescènic, 2009, en coautoria amb Jordi Sellas) i *La gestió de les arts escèniques en temps difícils* (Quaderns Gescènic, 2006). Des de 2008 és col·laborador habitual de la revista ARTEZ on ha escrit un centenar d'articles sobre gestió d'arts escèniques.

José Antonio Donaire

Professor titular de Geografia Humana del Departament de Geografia de la Universitat de Girona. Vicerector de Comunicació i Relacions Exteriors de la UdG. Membre de l'Institut de Recerca en Turisme de la UdG (Insetur) i investigador del Grup de Recerca Laboratori Multidisciplinar de Recerca en Turisme, de la UdG. Imparteix docència al Grau de Turisme i al Màster en Turisme Cultural. Recerca centrada en el camp del turisme, en aquells aspectes d'imatge turística –emesa i percebuda–, de comportament social i espacial del turisme, i de turisme urbà. Ha participat en projectes sobre aquests àmbits i té nombroses publicacions.

Vegeu el c. v. del professor José Antonio Donaire Benito: <https://www.udg.edu/ca/directori/pagina-personal?ID=52499>

Berta Gratacós Cubarsí

És la Cap del Servei de Contractació de l'Ajuntament de Girona (des del 2011). Amb anterioritat, va treballar al mateix Ajuntament com a tècnic superior del Departament d'Intervenció Municipal (2007-2011). És llicenciada en Dret per la Universitat de Girona (2002). Té diferents postgraus: en Urbanisme (UAB, 2010-11); en Litigació pública en l'àmbit competencial local (UAB, 2015-16); i "Experto en contratos públicos" (Univ. de Deusto, 2018). Ha participat com a docent en el Postgrau de Contractació pública organitzat per la UAB i l'Associació Catalana de Municipis (2016 i 2017).

Antoni Laporte Roselló

Llicenciat en Ciències Econòmiques per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i Màster en Gestió i Polítiques Culturals per la Universitat de Barcelona (UB).

Des de 2014 és director tècnic de l'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya

(<http://observatoripublics.icrpc.cat/cat/observatori.html>), organisme que dona suport als equipaments patrimonials de Catalunya en el coneixement dels seus visitants. Ha participat en els projectes següents:

- Recompte anual dels visitants dels equipaments patrimonials.
- Enquesta de Participació Cultural Catalunya.
- Informe anual per a la Junta de Museus.

- Jornada anual amb ponents internacionals.
- Formació als tècnics de museus en estudis de visitants.

Director d'ARTImetria (<http://www.artimetria.com/ca/inici>).

Aquesta consultoria, amb 21 anys d'experiència especialment en el camp del patrimoni cultural, compta amb els projectes següents:

- Elaboració de plans estratègics, plans directors, plans museològics, plans de màrqueting, plans de viabilitat.
- Indicadors per a l'avaluació.
- Estudis de visitants.

ARTImetria assessora l'Obra Social "la Caixa" en l'avaluació de visitants dels centres CaixaForum d'Espanya i ha redactat el Pla d'Avaluació de Públics de l'OSLC.

Últimament ARTImetria ha elaborat el Pla d'Ordenació dels Museus de Girona i el Pla de Museus de Sabadell.

Professor convidat a diversos cursos de màster i postgrau universitari en les matèries següents: Planificació Estratègica, Màrqueting del Patrimoni Cultural, Estudis de Visitants i Indicadors d'Avaluació. És professor regular del Màster de Gestió del Patrimoni Cultural i Museologia, de la UB; Máster en Gestión del Patrimonio Mundial y Proyectos Culturales para el Desarrollo, de la UB i la Università di Torino, i Màster de Gestió Cultural, de la UIC.

Autor del *Manual de Tiendas de Museos* (editorial TREA), juntament amb Joaquina Bobes.

Sònia López

Llicenciada en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona (UB). Experta en curadoria digital, formats de distribució de continguts, art, cultura, divulgació i comunicació. Com a responsable durant més de 15 anys del projectes digitals del Museu d'Art Contemporani de Barcelona ([MACBA](#)), va ser la fundadora de la premiada [Ràdio Web MACBA](#), les publicacions digitals [Quaderns portàtils](#) i diverses línies documentals en vídeo com "[Fons Audiovisual per una Col·lecció](#)". Ha col·laborat, entre d'altres, amb el Museo Reina Sofía amb el projecte "[Repensar Guernica](#)" del Museo Reina Sofía; l'Agència de Patrimoni de Generalitat de Catalunya; l'Agència Catalana de Públics; i [L'Internationale](#), la confederació de museus europeus, com a consultora d'identitat digital i analítica web. Destaca també com a productora executiva del projecte "Arxiu Oral Picasso", iniciativa del Museu Picasso de Barcelona, el Museo Reina Sofía i el Museu Picasso de París. Actualment és la directora d'operacions de Second Canvas.

(Linkedin: <https://www.linkedin.com/in/sonia-lopez/>)

Olga López Miguel

Museòloga. Vocal de la comissió executiva de la Junta de Museus de Catalunya. Tècnica assessora en patrimoni i museus a la Gerència de Serveis de Cultura de la Diputació de Barcelona (des de 2015). Va treballar al Museu Marítim de Barcelona: cap de l'oficina de projectes (2013-2105); adjunta a la direcció tècnica (Technical assistant Director) (2008-2012); cap de l'àrea de gestió museogràfica i activitats (2005-2008). Ha participat com a investigadora en el projecte "Lazos de Luz Azul: Estándares de calidad en la utilización de la tecnología para el aprendizaje en museos y espacios de presentación del patrimonio", dirigit per Mikel Asensio (Universidad Autónoma de Madrid) (2006-2009). Compta amb nombroses publicacions. Ha presidit l'Associació de Museòlegs de Catalunya entre 2015 i 2019.

[Vegeu el c. v. de la professora Olga López Miguel: https://independent.academia.edu/OlgaL%C3%B3pezMiguel](https://independent.academia.edu/OlgaL%C3%B3pezMiguel)

Margarida Loran

És museòloga i consultora independent. Treballa amb museus i organitzacions del sector del patrimoni per ajudar-los a analitzar, pensar i desenvolupar-se estratègicament, amb una bona base de recerca i un plantejament de procés que busca implicar els equips i els grups d'interès per afavorir el canvi.

Des de 2004 ha realitzat plans estratègics, avaluacions, estudis de públic i recerques sectorials per a organitzacions de mides i abast territorial divers.

Entre els projectes recents en l'àmbit català destaca la participació en l'equip que va elaborar el pla "Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya" (2017), impulsat per la Direcció General de Patrimoni, i posteriorment en l'elaboració d'una proposta de model de "Baròmetre Social dels Museus" (2018), seguida per la coordinació d'un procés de contrast i cocreació amb un grup de museus pilot

(2019). Ha realitzat també estudis sobre temes d'interès per al sector, com són les polítiques de gratuïtat (2008) o les percepcions del públic escolar (2014). Actualment està treballant en l'estudi de la situació actual del sector de la conservació-restauració a Catalunya (2019).

Entre els projectes per a museus destaca la col·laboració amb el Museu de Ciències Naturals de Barcelona durant un procés llarg de canvi institucional: proposta de model i visió com a museu nacional (2008), i pla estratègic (2011), així com un estudi exhaustiu de públic, combinant metodologies quantitatives i qualitatives, realitzat per al Museu Marítim de Barcelona (2016).

MA (with distinction) in Heritage Management per la University of Greenwich Business School (2002), Regne Unit; Postgraduate Certificate in Museum Studies (CMS) per la Division of Continuing Education de Harvard University (1999), Estats Units; i llicenciada en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona (1989).

Més informació a: <https://www.linkedin.com/in/margarida-loran-gili-33466131/>

www.margaridaloran.com

José Luís Martínez - Alonso Camps

Llicenciat en Dret per la Universitat de Barcelona (UB), el 1981, i en Ciències Polítiques i Sociologia, Secció Polítiques, per la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED), el 1996. Doctor en Dret i Ciència Política, per la UB el 2016, amb la tesi *La gestión contractual de los servicios públicos locales*, qualificació d'Excel·lent Cum Laude i premi extraordinari de doctorat.

Lletrat i director dels Serveis de Secretaria, Adjunt a la Secretaria General, de la Diputació de Barcelona (ingrés per oposició el 1984). Professor associat de Dret Constitucional i Ciència Política de la UB (ingrés per concurs el 1992). En excedència com a funcionari de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, Secretaria-Intervenció (oposició lliure el 1981) i del Cos Superior d'Administració de la Generalitat de Catalunya (concurs-oposició lliure el 1992).

Publicacions més rellevants:

- “Els serveis públics locals (I): introducció i prestació directa. Els serveis públics locals (II): prestació indirecta”. *Règim jurídic dels governs locals de Catalunya*, Gifreu, J. i J.R. Fuentes (dir.). València: Tirant Lo Blanch, 2009.
- “Les personificacions instrumentals locals: estat de la qüestió”. *Revista catalana de dret públic*, núm. 47, EAPC, 2013; accessible a: <http://revistes.eapc.gencat.cat/index.php/rcdp/article/view/10.2436-20.8030.01.12>
- “El sector públic local: redimensionamiento y gestión de actividades y servicios públicos”. A: Carrillo Donaire, J.A. i Navarro Rodríguez, P. *La Reforma del régimen jurídico de la Administración Local. El nuevo marco regulatorio a la luz de la Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración Local*, La Ley-Grupo Wolters Kluwer/El Consultor, 2014.
- “Modificación de la Ley de contratos del sector público y gestión de servicios públicos locales: propuestas y alternativas”. *Revista General de Derecho Administrativo* núm. 40, 2015, i revista *La Administración al Día* de l'INAP, 5.11.2015, accessible a:

<http://laadministracionaldia.inap.es/noticia.asp?id=1505401>

- “La nueva configuración de la gestión indirecta de los servicios públicos de resultados de la Ley de contratos del sector público de 2017; algunas consideraciones con especial incidencia en el subsistema local”, en dos newletters: *La Administración al día*, de l'INAP; accessible al link: <http://laadministracionaldia.inap.es/noticia.asp?id=1508227>; i *El Diario del Derecho Municipal*, de Iustel. 2018.
  - “Els debats sobre els serveis públics locals: Estat de la qüestió”. *Revista Catalana de Dret Públic*, (57), 72-96, 2018. DOI: [10.2436/rcdp.i57.2018.3228](https://doi.org/10.2436/rcdp.i57.2018.3228).
-

Pere Mir Artigues

Catedràtic d'Economia Aplicada, Universitat de Lleida. Director executiu del Pla Estratègic de Lleida (1997-2000). Director dels Serveis Territorials del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya a Lleida (2004-2011). Membre de l'Energy Sustainability Research Group (Universitat de Barcelona). Expert en temes d'Economia de la Innovació i en Regulació de Mercats Energètics. [Ha publicat diversos llibres i nombrosos articles](#) en revistes internacionals en aquests àmbits.

Imanol Muñoz Pandiella

Investigador postdoctoral al Centre de Recerca ViRVIG (Visualització, Realitat Virtual i Interacció Gràfica) de la Universitat de Girona. És enginyer en Informàtica per la Universitat Politècnica de Catalunya (2011), Màster en Computació per la Universitat

Politécnica de Catalunya (2012) i doctor en Informàtica, Université de Limoges i Universitat de Girona (2017). Va realitzar una estada doctoral a la Yale University (el 2017). La seva recerca inclou diverses àrees dels gràfics per computador: visualització realista, visualització en temps real i detecció i simulació d'efectes d'envelliment. Ha publicat en revistes internacionals de renom com *IEEE Transactions on Computer Graphics and Visualization*, *Computer Graphics Forum*, i en prestigioses conferències internacionals (ACM SIGGRAPH Symposium on Interactive 3D Graphics and Games, Eurographics Symposium on Rendering, Eurographics Workshop on Graphics and Cultural Heritage, entre d'altres). Ha participat en múltiples projectes d'R+D+i competitiu i ha estat revisor de publicacions internacionals.

Juan Antonio Olañeta

(Saragossa, 1965). És professor associat a la Universitat de Barcelona (UB) i la Universitat de Lleida (UdL) i PRA a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). És doctor en Història de l'Art per la UB (2017) i llicenciat en Ciències Empresarials per la Universidad de Zaragoza (1988).

Ha treballat a IBM i a KPMG Consulting com a consultor i gerent en el desenvolupament i gestió de projectes dins de l'àmbit del control de gestió i la implantació d'aplicacions de gestió (ERP), i en camps com la gestió pressupostària, de costos, revisió i definició de processos, quadres de comandament, *reporting*, etc. Ha estat director de Recursos Corporatius d'un important grup de serveis mèdics i de prevenció.

Centra la seva activitat investigadora en la iconografia romànica, sobretot en els crismons i Daniel a la fossa dels lleons, tema al qual ha dedicat la seva tesi, que ha estat guardonada amb el Romanesque Research Award 2018, atorgat pel Europäischen Romanik Zentrum. Ha estat subcoordinador de l'Enciclopedia del Románico a Barcelona i Lleida, i és membre del grup de recerca Ars Picta. Ha estat comissari de l'exposició *A quadres*, a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona (2011). Ha estat president (2010-2015) i cofundador de l'associació Amigos del Románico i membre del consell editor de la revista *Románico* (2005-2016). Participa com a docent en diversos màsters a les universitats de Girona i Valladolid.

Bona part de les seves publicacions poden consultar-se a: <https://ub.academia.edu/webclauastrocom>

Glòria Rigau

Viceinterventora de l'Ajuntament de Girona, des de 1998 (amb nomenament provisional des de 1994). És llicenciada per la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la Universitat Autònoma de Barcelona (1990-91) i és diplomada en Ciències Empresarials per l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Girona (1988-89). És tècnica d'Administració General a l'Ajuntament de Girona (Àrea de gestió econòmica) (1992); funcionària d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional per part del Ministeri d'Administracions Públiques, subescala d'intervenció tresoreria, categoria d'entrada (juliol de 1994); accedeix a la subescala d'intervenció tresoreria categoria superior (maig de 1997).

Entre maig i desembre de 2016, va acumular funcions d'intervenció de l'Ajuntament de Salt.

Xavier Roigé Ventura

Professor titular en Antropologia Social, Universitat de Barcelona (UB). Degà de la Facultat de Geografia i Història de la UB. Ha estat coordinador del Màster en Gestió del Patrimoni Cultural i Museologia de la UB i actual coordinador del Màster en Patrimoni de la Humanitat i Projectes Culturals per al Desenvolupament de la UB i la Università degli Studi di Torino. Membre del Grup de Recerca en Antropologia del Parentiu i del Patrimoni (GRAPP) de la UB. Expert en història de la família, en museus etnològics i locals i en patrimoni immaterial, temes sobre els quals té nombroses publicacions:

[Vegeu el c. v. del professor Xavier Roigé Ventura: https://www.ub.edu/portal/web/dp-antropologia/xavier-roige-ventura](https://www.ub.edu/portal/web/dp-antropologia/xavier-roige-ventura)

Núria Serrat Antolí

Doctora en Pedagogia per la Universitat de Barcelona (UB). Professora agregada i investigadora de la Facultat d'Educació de la UB. És docent en el Màster en Gestió del Patrimoni Cultural (UB), el Màster en Gestió Cultural (UB), el Màster en Gestió Cultural (Universitat Internacional de Catalunya) i el Postgrau en Gestió Museística: com es fa funcionar un museu (IDEC - Universitat Pompeu Fabra). També participa com a docent en el Doctorat de Gestió de la Cultura i el Patrimoni (UB). Ha estat coordinadora del Màster en Museografia Didàctica (2001-2005) i directora del Màster en Museografia Interactiva (2005-2007), del Grup IL3 de la Universitat de Barcelona. Ha participat en l'elaboració de multitud de projectes museogràfics, d'interpretació i dinamització del patrimoni, com també en la redacció de projectes educatius i activitats didàctiques per a diversos museus de Catalunya. En relació amb aquests temes, ha publicat:

- “Interactividad y patrimonio. Retos, tendencias y líneas de futuro”. A: Arrieta, I. (coord). *El desafío de exponer. Procesos y Retos museográficos*. Bilbao: Servicio Editorial Universidad País Vasco, 2015.
- Serrat, N. i Herms, J.M. “Entre luces y sombras. Recursos audiovisuales en museos”. ICOM España, març, 2013.
- Santacana, J. i Serrat, N. *Museografía didáctica*. Barcelona: Ariel, 2005.
- “Museos virtuales como recursos para el área de Ciencias Sociales”, *IBER. Revista de Didáctica de las Ciencias Sociales*, núm 27, 2001, p. 105-112.
- “Inter-actividad: el museo como espacio para la participación”. *AULA de Innovación Educativa*, 148, 2006, p.7-12.

Vegeu publicacions de la professora Núria Serrat: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/autor?codigo=775620>

*La direcció es reservarà el dret a fer canvis en l'equip docent en cas que algun dels professors no pugui impartir la seva matèria, garantint el mateix nivell de qualitat i categoria professional.

Entitats col·laboradores

Diputació de Barcelona

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Associació de Museòlegs de Catalunya

Associació de Museòlegs
de Catalunya

Entitats promotores

Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació

Universitat de Girona
Fundació UdG:
Innovació i Formació

Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural

ICRPC
Institut Català de Recerca
en Patrimoni Cultural

Direcció Estratègica de Museus i Centres Patrimonials

Inici curs: 04/10/2021
Data darrera sessió presencial: 08/06/2022
Fi curs: 20/07/2022
Data tancament acta avaluació: 31/07/2022

Calendari

Data	Lloc	Inici matí	Fi matí	Inici tarda	Fi tarda
4/10/2021				16:15	18:30
6/10/2021				16:15	18:30
13/10/2021				16:15	18:30
18/10/2021				16:15	18:30
20/10/2021				16:15	18:30
25/10/2021				16:15	18:30
27/10/2021				16:15	18:30
3/11/2021				16:15	18:30
8/11/2021				16:15	18:30
10/11/2021				16:15	18:30
15/11/2021				16:15	18:30
17/11/2021				16:15	18:30
22/11/2021				16:15	18:30
24/11/2021				16:15	18:30
29/11/2021				16:15	18:30
1/12/2021				16:15	18:30
13/12/2021				16:15	18:30
15/12/2021				16:15	18:30
20/12/2021				16:15	18:30
22/12/2021				16:15	18:30
10/1/2022				16:15	18:30
12/1/2022				16:15	18:30
17/1/2022				16:15	18:30
19/1/2022				16:15	18:30
24/1/2022				16:15	18:30
26/1/2022				16:15	18:30
31/1/2022				16:15	18:30
2/2/2022				16:15	18:30
7/2/2022				16:15	18:30
9/2/2022				16:15	18:30
14/2/2022				16:15	18:30
16/2/2022				16:15	18:30
21/2/2022				16:15	18:30
23/2/2022				16:15	18:30
28/2/2022				16:15	18:30
2/3/2022				16:15	18:30
7/3/2022				16:15	18:30
9/3/2022				16:15	18:30
14/3/2022				16:15	18:30
16/3/2022				16:15	18:30
21/3/2022				16:15	18:30
23/3/2022				16:15	18:30
28/3/2022				16:15	18:30
30/3/2022				16:15	18:30
4/4/2022				16:15	18:30

6/4/2022	16:15	18:30
20/4/2022	16:15	18:30
25/4/2022	16:15	18:30
27/4/2022	16:15	18:30
2/5/2022	16:15	18:30
4/5/2022	16:15	18:30
9/5/2022	16:15	18:30
11/5/2022	16:15	18:30
16/5/2022	16:15	18:30
18/5/2022	16:15	18:30
23/5/2022	16:15	18:30
25/5/2022	16:15	18:30
30/5/2022	16:15	18:30
1/6/2022	16:15	18:30
8/6/2022	16:15	18:30